

Høring av forslag til ny forskrift om gebyr for feiing og tilsyn med fyringsanlegg, Nesodden kommune, Akershus

Nesodden kommune legger med dette ut på høring forslag til ny forskrift om gebyr for feiing og tilsyn med fyringsanlegg. Frist for innsending av uttalelser er satt til 5. oktober 2025.

Høringssvar kan sendes til post@nesodden.kommune.no eller til Nesodden kommune, postboks 123, 1451 Nesoddtangen. Svaret merkes med «Høringssvar ny gebyrforskrift for feiing og tilsyn med fyringsanlegg.»

Høringssvar vil behandles i tråd med [forvaltningslovens](#) regler om forskrifter, før kommunestyret fastsetter endelig forskrift.

Bakgrunn

Follo Brannvesen IKS er eid av Nesodden kommune, Enebakk kommune, Frogn kommune, Nordre Follo kommune og Ås kommune. Selskapets formål er å ivareta deltakerkommunenes plikter, oppgaver og behov i henhold til krav i [brann- og eksplosjonsvernloven](#) med tilhørende forskrifter.

Av deltakerkommunene er det bare Frogn og Ås som i dag har fastsatt lokal forskrift om gebyr for feiing og tilsyn med fyringsanlegg i tråd med forvaltningsloven. Disse to forskriftene er ikke likelydende.

I starten av mai 2025 startet arbeidet med å utarbeide en ny felles gebyrforskrift for feiing og tilsyn med fyringsanlegg for alle deltakerkommunene.

For brannvesenet er det viktig av administrative og statistiske hensyn at gebyrforskriftene er likelydende. Også hensynet til riktig fordeling av brannvesenets kostnader til deltakerkommunene tilsier at kommunenes forskrifter bør være likelydende.

Sammendrag

Arbeidsgruppen anbefaler at ny forskrift om gebyr for feiing og tilsyn med fyringsanlegg har to gebyrtyper: Et feiegebyr per bruksenhet med skorstein, og et tilsynsgebyr per bruksenhet med fyringsanlegg.

Brannvesenets fagsystem har gode data på både feiefrekvens og antall skorsteiner, og tilsynsfrekvens og antall fyringsanlegg. Dataene er per eiendom og gir anvendbare vektete totaltall per eierkommune.

Dagens faktureringsystem er dessverre ikke tilrettelagt for utfakturering av gebyrer etter frekvens/hyppighet.

Forslaget til ny forskrift er fleksibelt og åpner for at deltakerkommunene i fellesskap kan innføre frekvensjusterte årsgebyrer den dagen data fra fagsystem enkelt kan veltes over i faktureringsystemet. Det anbefales at kommunene ber leverandør av fag- og faktureringsystemet utvikle en løsning for dette. Systemene leveres av samme leverandør.

En eventuell innføring av frekvensjusterte årsgebyrer bør vedtas av alle deltakerkommunenes kommunestyre, med virkning fra samme tid. Arbeidsgruppens utredning viser at frekvensjusterte årsgebyrer er mer rettferdige og samsvarer bedre med brannvesenets ressursbruk per abonnent og per deltakerkommune.

Follo Brannvesens selskapsavtale bør justeres slik at kostnadsfordelingsprinsippet bedre samsvarer med valgt gebyrmodell.

Sentral lovgivning, gebyrer og selvkost

Sentral lovgivning

Kommuners adgang til å kreve inn feie- og tilsynsgebyr er hjemlet i brann- og eksplosjonsvernloven § 28. Loven gir kommunestyret myndighet til selv å fastsette lokal forskrift om gebyr for gjennomføring av feiing og tilsyn med fyringsanlegg.

[Forskrift om brannforebygging \(2016\)](#) gir kommunen ansvaret for at alle fyringsanlegg som brukes til oppvarming av byggverk skal ha behovsprøvd feiing av fyringsanleggets røykkanaler (røykrør, skorstein mv.), samt behovsprøvd tilsyn med fyringsanlegget. Forskriften erstattet tidligere [forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn](#) fra 2002

[Veiledning til forskrift om brannforebygging](#) utfyller bestemmelsene i forskriften og presiserer at både hyppigheten og gjennomføringen av tilsynet skal være basert på risiko. Byggverket og bygningsmiljøets karakter, kvaliteten på fyringsanlegget og fyringsmønster kan være eksempel på vurderingskriterier for risiko.

Feie- og tilsynsgebyrer

Fra lovgivers side er det gitt stor frihet i hvordan kommunene velger å innrette gebyrer for feiing og tilsyn med fyringsanlegg. Kommunen kan for eksempel velge å ha samme gebyrsats for alle gebyrpliktige, eller differensiere gebyrenes størrelse avhengig av hyppighet, fyringsanlegg, boligtype eller lignende. Den eneste begrensningen er at kommunens samlede gebyrinntekter kun kan dekke de utgiftene kommunen har for å utføre tjenesten – det såkalte selvkostprinsippet¹.

Feiing og tilsyn er definert som offentlig myndighetsutøvelse og gebyrer er derfor fritatt for merverdiavgift.

Selvkost

Selvkostprinsippet innebærer at kommuner ikke har anledning til å tjene penger på tjenester hvor det i lov eller forskrift er fastsatt at gebyrene ikke skal være større enn kostnadene ved å yte tjenesten.

Feie- og tilsynsgebyr kan dermed ikke benyttes til å finansiere andre deler av kommuneforvaltningen.

Dagens gebyrer og tjenestenes utføring og frekvenser

Dagens gebyrer for feiing og tilsyn i eierkommunene

Alle fem kommuner fakturerer sine abonnenter et årlig gebyr for tjenestene. I fire av kommunene er gebyrene todelte; forenklet sagt er feiegebyrene ilagt per pipeløp eller skorstein og tilsynsgebyrene per boenhet/bruksenhet. I Nordre Follo er gebyret felles for feiing og tilsyn og ilegges per pipeløp.

Gebyrenes samlede størrelse i 2025 varierer fra kr 574 (Nesodden), kr 330 (Enebakk), kr 355 (Nordre Follo), kr 426 (Frogn) og kr 666 (Ås).

¹ [Kommuneloven kapittel 15](#)

Variasjonen antas å hovedsakelig skyldes forskjeller i kommunenes selvkostfond ved nyttår, samt fordelingsbrøken for brannvesenets kostnader ut på deltakerkommunene.

«Årshjulet» for feiing og tilsyn i Follo Brannvesen IKS

Tilsynssesongen løper fra september til april. I denne perioden gjennomfører brannvesenet så mange tilsyn med fyringsanlegg som mulig gjennom effektiv (rute-)planlegging. I tilsynssesongen består arbeidet av informasjons- og motivasjonsarbeid, kontroll av fyringsanlegg, kontroll av sotmengde i skorstein, samt vurdering av både tilsyns- og feiefrekvens.

Feiesesongen løper fra mai til august. I denne perioden gjennomfører brannvesenet feiing på alle adresser der det er oppdaget behov. I tillegg gjennomføres feiing og tilsyn på fritidsboliger.

Det er det samme mannskapet som står for feie- og for tilsynsaktivitetene. Forutsatt lav aktivitet i juli grunnet ferieavvikling, blir aktivitetsfordelingen ca. 73 prosent tilsyn og 27 prosent feiing.

Feie- og tilsynsfrekvenser

I samsvar med kravet om risikobasert feiing og tilsyn, registrerer brannvesenet den enkelte eiendom sitt behov (les: frekvens) for henholdsvis feiing og tilsyn.

Risiko og frekvens henger som oftest sammen med faktorer som skorsteinstype (teglstein, element eller stålrør), type fyringsanlegg (rentbrennende ovn, åpen peisløsning osv.), samt konsekvens hvis en pipebrann spres til nærliggende bebyggelse.

I diagrammene under vises feie- og tilsynsfrekvenser for hver deltakerkommune.

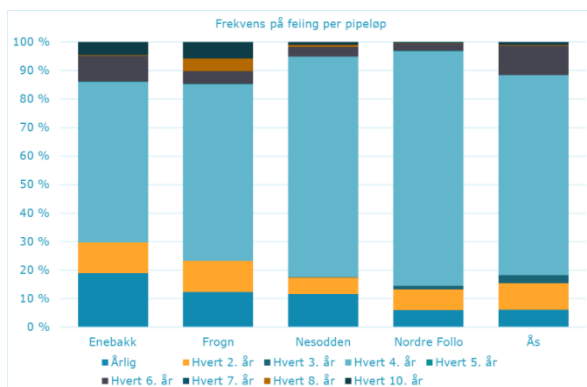

Diagram 2 - Feiefrekvenser

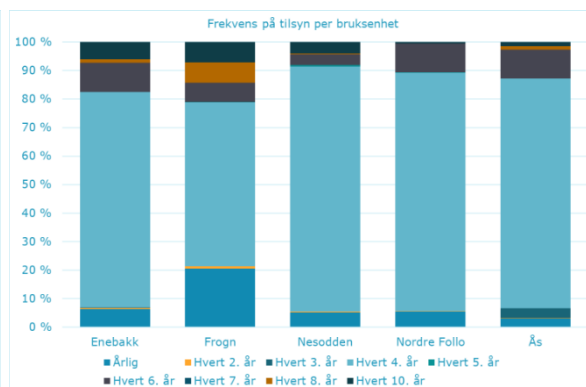

Diagram 1 - Tilsynsfrekvenser

Man ser at det er til dels store variasjoner mellom kommunene. Enebakk og Frogn har relativt flere eiendommer med feiefrekvens lik årlig eller annet hvert år enn de øvrige kommunene. For tilsynsfrekvenser viser diagram 2 at hele 20 prosent av eiendommene i Frogn har årlig tilsyn. Det skyldes trolig den tette trehusbebyggelsen i Drøbak.

Den vanligste frekvensen for både feiing og tilsyn er fire år. Samlet er det nærmere 80 prosent av eiendommene som er i denne kategorien.

Dette antas å endres etter hvert som Follo Brannvesen får gjennomført tilsyn hos alle eiendommer; flere som i dag har fire års frekvens vil da få enten lavere eller høyere frekvens enn dette.

Utredningsarbeidet for ny gebyrforskrift

I tråd med forvaltningsloven § 37 har arbeidsgruppen blant annet sett på følgende:

- Utfordringer med dagens gebyrmodeller
- Forskjeller i deltakerkommunenenes prismodeller
- Fordeling av brannvesenets kostnader mellom eierkommunene
- Fordeling av kostnader ut på abonnentgrupper, samt
- Sammensetning av bygningstyper med fyringsanlegg i deltakerkommunene

Til slutt har arbeidsgruppen vurdert fordeler og ulemper med seks foreslåtte gebyrmodeller, herunder systemmessige utfordringer.

Utfordringer med dagens ordning

Deltakerkommunenenes gebyrmodeller tar ikke hensyn til risiko og behov hos den enkelte abonnent.

En abonnent som har årlig feiing som følge av enten dårlige fyringsvaner eller dårlig tilstand på fyringsanlegget, betaler det samme i gebyr som abonnenten i nabohuset som har installert rentbrennende ovn og oppgradert skorsteinen.

Gebyravdelingene i deltakerkommunene får derfor stadig spørsmål om hvorfor ikke feieren har vært på besøk ennå, nå som feieren nylig var hos naboen og «hvorfor må jeg betale det samme gebyret som naboen?».

Forskjellige prismodeller

Prismodellene hos deltakerkommunene er ikke likt utformet eller angitt i kommunenes respektive prislister.

I Nesodden er gebyrene angitt slik «Feiegebyr per pipe per år» og «Tilsynsgebyr per ildsted per år». Gebyrene er like store.

I Enebakk er beregningsenheten for feiegebyret angitt slik «Feiing per pipeløp, tilsyn hvert 4. år» og tilsynsgebyret slik «Boligtilsyn per boenhet/hytte. Besøk hvert 4. år». Frekvensen på fire år samsvarer med kravet som gjaldt før forskrift om brannforebygging trådte i kraft i 2016. Gebyrene er like store.

I Frogn er de to gebyrene angitt slik «Brannforebyggende gebyr» og «Tilsyn – brannforebygging». Det er ikke opplysninger om beregningsenhet. Det er også noe uklart hva de to gebyrene dekker siden ordlyden er ganske lik og feiing ikke er nevnt. Gebyrene er like store.

I Nordre Follo er gebyrene angitt slik «Gebyr feiing/tilsyn med fyringsanlegg, per pipeløp». Gebyret er altså felles for feiing og tilsyn og ikke delt i to som hos de andre kommunene.

I Ås er gebyrene angitt slik: «Feiing» og «Tilsyn». Det er ikke opplysninger om beregningsenhet. Gebyrene er like store.

Fordeling av brannvesenets kostnader mellom deltakerkommunene

Når deltakerkommunene og ikke brannvesenet fakturerer abonnentene, følger det av [selvkostforskriften](#) at brannvesenets selvkost skal inngå i deltakerkommunenes selvkostkalkyler. Videre følger det av selvkostforskriften at brannvesenet ikke skal sitte på tilbakeholdte overskudd.

Kommunal- og distriktsdepartementet har videre uttalt at «Det avgjørende for kostnadsfordelingen mellom eierkommunene er at fordelingen ikke framstår som at enkelte kommuner over tid blir subsidiert på bekostning av de øvrige».

I selskapsavtalen til Follo Brannvesen IKS heter det at «Kostnadsfordelingen til kommunene baserer seg på budsjett, risiko og antall abonnenter forutgående år».

Arbeidsgruppen har i utredningsarbeidet her lagt til grunn at det bør være samsvar mellom valgt gebyrmodell i forskriften og fordelingen av brannvesenets selvkost ut på eierkommunene. Dette vil medføre en mindre justering av selskapsavtalen.

Dersom den foretrukne gebyrmodellen innebærer et todelt gebyr for henholdsvis feiing per skorstein og tilsyn per bruksenhet med fyringsanlegg, bør brannvesenets kostnader fordeles ut på deltakerkommunene på tilsvarende vis.

Da vil eksempelvis kostnadene for feiing i Nesodden være gitt av følgende formel:

$$\text{Feiekostnad Nesodden} = \text{Selvkost Follo Brannvesen} \times 0,27 \times \frac{\text{antall skorsteiner Nesodden}}{\text{antall skorsteiner totalt}}$$

Tilsvarende vil kostnadene for tilsyn i Nesodden være gitt av følgende formel:

$$\text{Tilsynskostnad Nesodden} = \text{Selvkost Follo Brannvesen} \times 0,73 \times \frac{\text{antall bruksenheter Nesodden}}{\text{antall bruksenheter totalt}}$$

Andelene 0,27 og 0,73 er satt utfra aktivitetsfordelingen i brannvesenets årshjul.

Fordeling av kostnader ut på abonnentene

Forutsatt eksempelet over er det enkelt å beregne feiegebyret og tilsynsgebyret i Nesodden:

$$\text{Feiegebyr Nesodden} = \frac{(\text{Feiekostnad Nesodden} + (\text{selvkost egenregi} \times 0,27))}{\text{antall skorsteiner Nesodden}}$$

$$\text{Tilsynsgebyr Nesodden} = \frac{(\text{Tilsynskostnad Nesodden} + (\text{selvkost egenregi} \times 0,73))}{\text{antall bruksenheter Nesodden}}$$

«Selvkost egenregi» viser til kommunens egne kostnader til utfakturering mv. I eksempelet er det ikke tatt hensyn til eventuell bruk av eller avsetning til kommunens selvkostfond.

Arbeidsgruppen legger til grunn at beregningsenhetene i den nye forskriftens gebyrmodell benyttes konsekvent i deltakerkommunens prislister og når brannvesenet fordeler sin selvkost ut på kommunene.

For feiing er beregningsenheten «årlig per bruksenhet med skorstein som er i bruk». For tilsyn med fyringsanlegg er beregningsenheten «årlig per bruksenhet med fyringsanlegg som er i bruk».

Sammensetning av bygningstyper

Det er i liten grad korrelasjon mellom bygningstype og risiko for pipebrann. En nyere fritidsbolig som hovedsakelig benyttes i sommerhalvåret har trolig lavere brannrisiko enn en enebolig fra 1950 med teglstenspipe.

Diagrammene under viser data fra Follo Brannvesens fagsystem. Diagrammene viser hver deltakerkommunes relative og absolutte fordeling av antall skorsteiner og bruksenheter med fyringsanlegg fordelt på bygningstypene bolig, fritidsbolig og annet enn bolig (næring).

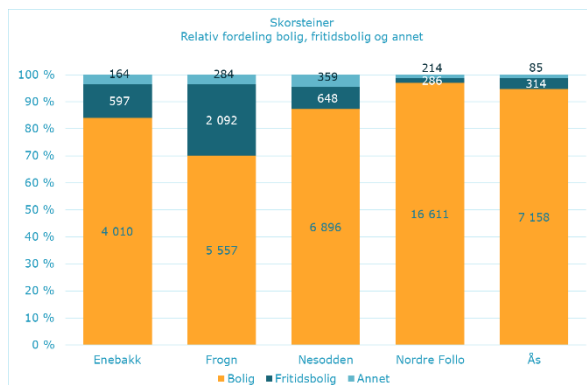

Diagram 3 – Fordeling av skorsteiner på bolig, fritidsbolig og annet

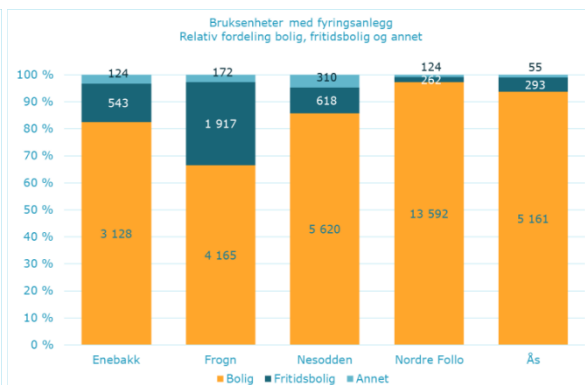

Diagram 4 – Fordeling av bruksenheter med fyringsanlegg på bolig, fritidsbolig og annet

Frogn kommune skiller seg ut med flere fritidsboliger enn de øvrige kommunene sammenlagt.

I mange av landets interkommunale brannvesen er driftstilskudd fra eierkommunene fordelt etter innbyggertall. En slik fordelingsnøkkel kan være uheldig og gi en skjevdeling siden eiere av fritidsboliger ofte ikke er hjemmehørende i den aktuelle kommune.

Statistikken vist i diagrammene over understreker at innbyggertall er en lite hensiktsmessig fordeling av brannvesenets selvkost.

I henhold til opplysninger fra Follo Brannvesen er det ikke vesentlige utfordringer med fritidsboligene i distriktet ved gjennomføring av tjenesten, sammenlignet med helårsboliger. Enkelte fritidsboliger kan allikevel være noe mer krevende å betjene, for eksempel fritidsboliger på øyer.

Arbeidsgruppen har konkludert at bygningstype eller eiendommens tilgjengelighet ikke bør være grunnlag for differensierte gebyrsatser.

Utredning av seks ulike gebyrmodeller

I arbeidet med ny gebyrforskrift er fordeler og ulemper ved seks ulike gebyrmodeller vurdert.

Prismodell	Beskrivelse
Alternativ 1	Årlig gebyr per pipeløp
Alternativ 2	Årlig gebyr per bruksenhet med fyringsanlegg
Alternativ 3	Aktivitetsfordelt årlig todelt gebyr, feiing per pipeløp, tilsyn per bruksenhet med fyringsanlegg
Alternativ 4	Aktivitetsfordelt årlig todelt gebyr, feiing etter frekvens, tilsyn per bruksenhet med fyringsanlegg
Alternativ 5	Aktivitetsfordelt årlig todelt gebyr, feiing per pipeløp, tilsyn etter frekvens
Alternativ 6	Aktivitetsfordelt årlig todelt gebyr, feiing og tilsyn etter frekvens

Oppdragsbasert prising, i betydningen at enhetskostnaden det året brannvesenet utfører feiing eller tilsyn faktureres abonnenten, er ikke vurdert, siden denne modellen samsvarer dårlig med generasjonsprinsippet².

Dersom kommunen velger å bruke store deler av selvkostfondet ett år, vil dette forskjellsbehandle abonnenter som mottar tjenesten det året, sammenlignet med abonnenter som mottar tjenesten året etter.

Årlige gebyrer differensiert etter bygningstype (helårsbolig, fritidsbolig og annet enn bolig) er heller ikke vurdert, siden bygningstype samsvarer dårlig med risiko og behov.

Alle seks alternativer forutsetter årlige gebyrer noe som samsvarer bedre med generasjonsprinsippet.

Med «aktivitetsfordelt årlig todelt gebyr» menes at brannvesenets selvkost deles i antatt aktivitetsfordeling mellom feiing og tilsyn. I beregningseksempelene for alternativ 3 til 6 er fordelingen 27 prosent feiing og 73 prosent tilsyn benyttet. Dette antas å være en riktigere fordeling enn dagens løsning hvor feie- og tilsynsgebyrene er like store. Det er uproblematisk å justere denne fordelingen på et senere tidspunkt.

Beregningsgrunnlag i eksemplene

Momentum by Visma har utarbeidet en proforma etterkalkyle for Follo Brannvesen for 2024. Etterkalkylen bygger på driftsregnskap 2024 og selskapets anleggsregister, samt data fra fagsystem (antall skorsteiner, fyringsanlegg og frekvens, per eierkommune).

Samlet gebyrgrunnlag i 2024 for aktivitet knyttet til feiing og tilsyn med fyringsanlegg var kr 13.334.726. Kommunenes egen selvkost (fakturering mv.) er ikke hensyntatt i analysen.

² Generasjonsprinsippet er sentralt i offentlig forvaltning og innen selvkost. Kort forklart innebærer det at dagens brukere betaler dagens kostnader.

Alternativ 1 - Årlig gebyr per skorstein

Dette alternativet tilsvarer trolig prismodellen i Nordre Follo i dag.

Alternativ 1

Årlig gebyr per skorstein			
Prismodell	Feiing	Tilsyn	Totalt
Aktivitetsfordeling (mellom kommunene: etter antall skorsteiner)	100 %	0 %	100 %
Fordeling gebyrgrunnlag	13 334 726	0	13 334 726
Antall enheter	45 275	0	45 275
Pris per pipeløp per år	294,53	0,00	294,53

Fordeler

- Enkelt å administrere

Ulemper

- Tilsyn er den virkelige hovedaktiviteten, ikke feiing
- Alle får likt gebyr (føles urettferdig?)
- Ikke risiko- eller behovsjustert (frekvensjustert)

Alternativ 2 - Årlig gebyr per bruksenhet med fyringsanlegg

Ingen av deltakerkommunene anvender denne prismodellen.

Alternativ 2

Årlig gebyr per bruksenhet med fyringsanlegg			
Prismodell	Feiing	Tilsyn	Totalt
Aktivitetsfordeling (mellom kommunene: etter antall fyringsanlegg)	0 %	100 %	100 %
Fordeling gebyrgrunnlag	0	13 334 726	13 334 726
Antall enheter	0	36 084	36 084
Pris per bruksenhet med fyringsanlegg per år	0,00	369,55	369,55

Fordeler

- Enkelt å administrere
- Fanger opp at tilsyn er hovedaktiviteten

Ulemper

- Alle får likt gebyr (føles urettferdig?)
- Ikke risiko- eller behovsjustert (frekvensjustert)

Alternativ 3 - Aktivitetsfordelt årlig todelt gebyr, feiing per skorstein, tilsyn per bruksenhet med fyringsanlegg

Nesodden, Enebakk, Frogn og Ås benytter en variant av denne prismodellen. Forskjellen er at aktivitetsfordelingen i disse kommunene er 50/50.

Alternativ 3

Aktivitetsfordelt årlig todelt gebyr, feiing per skorstein, tilsyn per bruksenhet med fyringsanlegg			
Prismodell	Feiing	Tilsyn	Totalt
Aktivitetsfordeling (mellom kommunene: etter antall skorsteiner og fyringsanlegg, aktivitetsfordelt)	27 %	73 %	100 %
Fordeling gebyrgrunnlag	3 600 376	9 734 350	13 334 726
Antall enheter (Totalt = vektet snitt)	45 275	36 084	38 566
Pris: feiing per pipeløp, tilsyn per bruksenhet (ulik "miks" per kommune gir ulik snittpris)	79,52	269,77	345,77

Fordeler

- Relativt lett å administrere
- De to gebyrene reflekterer aktivitetsnivået for henholdsvis feiing og tilsyn

Ulemper

- Abonnenter med lik bygningstype får samme gebyr, f.eks. lik pris for alle eneboliger med én skorstein, og lik pris for alle vertikaldelte tomannsboliger med én skorstein, uavhengig av frekvens
- Ikke risiko- eller behovsjustert (frekvensjustert)

Alternativ 4 - Aktivitetsfordelt årlig todelt gebyr, feiing etter frekvens, tilsyn per bruksenhet med fyringsanlegg

Ingen kommuner benytter denne prismodellen. Legg merke til at antall enheter for feiing er 10.475. Dette tilsvarer vektet antall feieoppdrag per år. Dersom en eiendom har feiing hvert fjerde år er vekten lik ¼. Denne eiendommen vil da betale ¼ av gebyret for årlig feiing (kr 343,70 x ¼ = kr 85,92).

Alternativ 4

Aktivitetsfordelt årlig todelt gebyr, feiing etter frekvens, tilsyn per bruksenhet med fyringsanlegg			
Prismodell	Feiing	Tilsyn	Totalt
Aktivitetsfordeling	27 %	73 %	100 %
Fordeling gebyrgrunnlag	3 600 376	9 734 350	13 334 726
Antall enheter (Totalt = vektet snitt)	10 475	36 084	29 170
Pris: feiing årlig, tilsyn per bruksenhet med fyringsanlegg	343,70	269,77	613,47
Pris: feiing hvert 2. år, tilsyn per bruksenhet med fyringsanlegg	171,85	269,77	441,62
Pris: feiing hvert 3. år, tilsyn per bruksenhet med fyringsanlegg	114,57	269,77	384,33
Pris: feiing hvert 4. år, tilsyn per bruksenhet med fyringsanlegg	85,92	269,77	355,69
Pris: feiing hvert 5. år, tilsyn per bruksenhet med fyringsanlegg	68,74	269,77	338,51
Pris: feiing hvert 6. år, tilsyn per bruksenhet med fyringsanlegg	57,28	269,77	327,05
Pris: feiing hvert 7. år, tilsyn per bruksenhet med fyringsanlegg	49,10	269,77	318,87
Pris: feiing hvert 8. år, tilsyn per bruksenhet med fyringsanlegg	42,96	269,77	312,73
Pris: feiing hvert 10. år, tilsyn per bruksenhet med fyringsanlegg	34,37	269,77	304,14

Fordeler

- Feiegebyr justeres i forhold til frekvens
- Fanger bedre opp strukturelle forskjeller mellom eierkommunene
- Føles mer rettferdig?

Ulemper

- Tilsynsgebyret er ikke risiko- eller behovsjustert (frekvensjustert)
- Dyrt for abonnenter med behov for årlig feiing?
- Noe mer krevende å administrere

Alternativ 5 - Aktivitetsfordelt årlig todelt gebyr, feiing per skorstein, tilsyn etter frekvens

Ingen kommuner benytter denne prismodellen. Legg merke til at antall enheter for tilsyn er 8.397. Dette tilsvarer vektet antall tilsynsoppdrag per år. Dersom en eiendom har tilsyn hvert fjerde år er vekten lik ¼. Denne eiendommen vil da betale ¼ av gebyret for årlig tilsyn (kr 1159,22 x ¼ = kr 289,81).

Alternativ 5

Aktivitetsfordelt årlig todelt gebyr, feiing per skorstein, tilsyn etter frekvens			
Prismodell	Feiing	Tilsyn	Totalt
Aktivitetsfordeling	27 %	73 %	100 %
Fordeling gebyrgrunnlag	3 600 376	9 734 350	13 334 726
Antall enheter (Totalt = vektet snitt)	45 275	8 397	18 354
Pris: feiing per pipeløp, årlig tilsyn	79,52	1 159,22	1 238,74
Pris: feiing per pipeløp, tilsyn hvert 2. år	79,52	579,61	659,13
Pris: feiing per pipeløp, tilsyn hvert 3. år	79,52	386,41	465,93
Pris: feiing per pipeløp, tilsyn hvert 4. år	79,52	289,81	369,33
Pris: feiing per pipeløp, tilsyn hvert 5. år	79,52	231,84	311,37
Pris: feiing per pipeløp, tilsyn hvert 6. år	79,52	193,20	272,73
Pris: feiing per pipeløp, tilsyn hvert 7. år	79,52	165,60	245,13
Pris: feiing per pipeløp, tilsyn hvert 8. år	79,52	144,90	224,42
Pris: feiing per pipeløp, tilsyn hvert 10. år	79,52	115,92	195,44

Fordeler

- Tilsynsgebyr justeres i forhold til frekvens
- Fanger bedre opp strukturelle forskjeller mellom eierkommunene
- Føles mer rettferdig?

Ulemper

- Feiegebyret er ikke risiko- eller behovsjustert (frekvensjustert)
- Dyrt for abonnenter med behov for årlig tilsyn?
- Noe mer krevende å administrere

Alternativ 6 - Aktivitetsfordelt årlig todelt gebyr, feiing og tilsyn etter frekvens

Ingen kommuner benytter denne prismodellen. Legg merke til at antall enheter for feiing er 10.475 og antall enheter for tilsyn er 8.397. Dette tilsvarer vektet antall feie- og tilsynsoppdrag per år. Dersom en eiendom har feiing og tilsyn hvert fjerde år er vektene lik ¼. Denne eiendommen vil da betale ¼ av gebyret for årlig feiing (kr 343,70 x ¼ = kr 85,92) og ¼ av gebyret for årlig tilsyn (kr 1159,22 x ¼ = kr 289,81), til sammen kr 375,73.

Alternativ 6

Aktivitetsfordelt årlig todelt gebyr, feiing og tilsyn etter frekvens

Prismodell	Feiing	Tilsyn	Totalt
Aktivitetsfordeling	27 %	73 %	100 %
Fordeling gebyrgrunnlag	3 600 376	9 734 350	13 334 726
Antall enheter (Totalt = vektet snitt)	10 475	8 397	8 958
Pris feiing og tilsyn årlig	343,70	1 159,22	1 502,92
Pris feiing og tilsyn 2. hvert år	171,85	579,61	751,46
Pris feiing og tilsyn 3. hvert år	114,57	386,41	500,97
Pris feiing og tilsyn 4. hvert år	85,92	289,81	375,73
Pris feiing og tilsyn 5. hvert år	68,74	231,84	300,58
Pris feiing og tilsyn 6. hvert år	57,28	193,20	250,49
Pris feiing og tilsyn 7. hvert år	49,10	165,60	214,70
Pris feiing og tilsyn 8. hvert år	42,96	144,90	187,86
Pris feiing og tilsyn 10. hvert år	34,37	115,92	150,29

Fordeler

- Både tilsyns- og feiegebyr justeres i forhold til frekvens
- Fanger best opp strukturelle forskjeller mellom eierkommunene
- Er mest rettferdig?

Ulemper

- Dyrt for abonnenter med behov for årlig feiing og tilsyn?
- Noe mer krevende å administrere

Samlet vurdering

Arbeidsgruppen mener at alternativ 6 gir den beste og mest rettferdige gebyrmodellen.

Som nevnt innledningsvis er det i dag ikke mulig å velte data fra brannvesenets fagsystem, hvor frekvens for feiing og tilsyn registreres per eiendom, over i deltakerkommunenes faktureringssystem. Gitt dette fremstår alternativ 3 som den beste gebyrmodellen.

I forskriften er det tatt høyde for at alternativ 6 kan benyttes når fagsystem og faktureringssystem kan samkjøres.

Det anbefales at kommunene ber leverandør av fag- og faktureringssystemet utvikle en løsning for dette. Systemene leveres av samme leverandør.

En eventuell innføring av frekvensjusterte årsgebyrer bør vedtas av alle deltakerkommunenes kommunestyre, med virkning fra samme tid.

Arbeidsgruppens utredning konkluderer med at frekvensjusterte årsgebyrer er mer rettferdige og samsvarer bedre med brannvesenets ressursbruk per abonnent og per deltakerkommune.

Forslag til ny forskrift om gebyr for feiing og tilsyn med fyringsanlegg

Det er kommunestyret som fastsetter gebyrsatsene i sitt årlige budsjettvedtak. Gebyret illegges uavhengig av om det faktisk er utført feiing eller tilsyn i det enkelte året.

Lovligheten omkring dette er blant annet presisert i Frostating lagmannsretts beslutning (LF-2023-104673) hvor det fremgår at: «Det er også adgang til å kreve gebyr fra en eier de årene kommunen ikke gjennomfører feiing og/eller tilsyn hos vedkommende.»

Under følger kommentarer til forskriftens bestemmelser.

§ 1. Formål

Bestemmelsen angir at formålet med forskriften er å gi kommunen dekning for relevante utgifter/kostnader knyttet til feiing og tilsyn med fyringsanlegg og at forskriften regulerer gebyrordningen.

§ 2. Virkeområde

Bestemmelsen angir at eiere av fyringsanlegg i kommunen er omfattet av forskriften og at forskriften regulerer gebyrer for tjenester avgrenset til kommunens ansvar etter forskrift om brannforebygging.

§ 3. Delegering av myndighet

Bestemmelsen sier at kommunen har delegert myndighet til Follo Brannvesen for gjennomføring av feiing og tilsyn med fyringsanlegg. Follo Brannvesen er også delegert myndighet til å saksbehandle søknad om gebyrfritak etter bestemmelsene i § 8 andre ledd.

§ 4. Definisjoner

Bestemmelsen definerer begrep som benyttes i forskriften.

§ 5. Gebyrtyper

Bestemmelsen angir at det bare er to gebyrtype abonnentene skal betale for, henholdsvis årsgebyr for feiing og årsgebyr for tilsyn med fyringsanlegg.

Årlige gebyrer sikrer kommunen en forutsigbar inntekt og at gebyrene kan holdes jevne fra ett år til det neste. Alternativet til et årlig gebyr er betaling etter faktisk utført feiing og/eller tilsyn. Dette alternativet vil gi store årlige variasjoner i gebyrinntekter, samt at abonnentene må betale et større beløp etter at feieren har vært på besøk. Det er også systemmessige utfordringer til en slik ordning.

Arbeidsgruppen har etter nærmere vurderinger unnlatt å innta gebyr for såkalte «bomturer», det vil si et særskilt gebyr som skal dekke brannvesenets ekstrakostnader dersom eier ikke er tilstede til fastsatt tid. Det kan være krevende å administrere en slik løsning og det er en viss risiko for at manuelle rutiner kan gi forskjellsbehandling av abonnentene.

Arbeidsgruppen har etter nærmere vurderinger unnlatt å innta gebyr for vanskelig tilgjengelige eiendommer, for eksempel eiendommer på øyer. Det vurderes at slike eiendommer ikke utgjør vesentlig høyere kostnader enn andre eiendommer. Det er også vanskelig å anslå hvor stor denne ekstrakostnaden er.

§ 6. Gebyrgrunnlag og fastsettelse av gebyrsatser

Bestemmelsen angir at reglene i selvkostforskriften § 8 første ledd første punktum er rammen for hva kommunen kan inndekke med gebyrinntekter.

Dersom kommunen ønsker å subsidiere tjenesten kan kommunestyret vedta dette etter reglene i selvkostforskriften § 8 første ledd andre punktum. Kommunestyret må da vedta en fastsatt grad av subsidiering for det kommende budsjettåret.

Videre angir bestemmelsen at det er kommunestyret som fastsetter gebyrenes størrelse og at gebyrene kunngjøres på kommunens nettside.

Siste ledd i § 6 åpner for at kommunen kan differensiere gebyrene ut fra den enkelte eiendoms frekvens for feiing og tilsyn. Dette er tilsvarende som prismodellen i alternativ 6 og forutsetter at data fra brannvesenets fagsystem kan importeres i kommunens faktureringssystem.

Arbeidsgruppen forutsetter at de andre samarbeidskommunene fastsetter likelydende forskrift. Det er derfor viktig at en eventuell innføring av frekvensdifferensierte gebyrer innføres samtidig i alle deltakerkommunenes budsjettvedtak.

§ 7. Gebyrplikt

Bestemmelsen angir at alle eiere av fyringsanlegg som ikke er plombert og frakoblet er pliktig å betale gebyr. Gebyrplikten gjelder selv om fyringsanlegget er i regelmessig bruk eller ikke og den gjelder uavhengig av hvor lang tid det er siden eiendommen er besøkt av brannvesenet.

Gebyrplikten løper selv om eiendommen er ilagt midlertidig eller permanent fyringsforbud.

§ 8. Gebyrfritak

For at en eiendom skal være fritatt gebyrplikten må abonnent sende inn søknad om gebyrfritak til kommunen. Kommunen vil da melde dette til brannvesenet, som vil kreve dokumentasjon fra eier om at frakobling og blending av skorstein er foretatt.

Tilstrekkelig dokumentasjon antas å være bilder av utført frakobling og blending. Dersom eier fortsetter å bruke fyringsanlegget etter gebyrfritak, vil eier måtte stå ansvarlig for eventuelle skader, f.eks. pipebrann med spredning. Dette kan få konsekvens for forsikringsoppgjør og straffeansvar.

§ 9. Innkreving av gebyr

Bestemmelsen angir at gebyrene er årlige og innkreves over det antall betalingsterminer som kommunestyret har fastsatt. Videre understreker bestemmelsen i første ledd andre punktum at betalingsplikten er uavhengig av tidspunkt for feiing eller tilsyn.

Bestemmelsens andre ledd viser til at gebyrkrav er tvangsgrunnlag for utlegg.

§ 10. Klage

Abonnent har klagerett ved enkeltvedtak som er truffet med hjemmel i forskriften. Klage sendes til kommunen.

Det er bare avslag på søknad om gebyrfritak etter § 8 som er enkeltvedtak.

§ 11. Ikrafttredelse

Intensjonen er at forskriften trer i kraft 1. januar 2026.

Arbeidsgruppen

Forslaget til ny forskrift om gebyr for feiing og tilsyn med fyringsanlegg er utarbeidet av en arbeidsgruppe bestående av representanter fra alle deltakerkommunene, Follo brannvesen IKS og Visma Enterprise ved Momentum by Visma.

Målsetningen med arbeidet har vært å lage en forskrift som er rettferdig, tydelig og fleksibel.

- Rettferdig: Gebyrene skal gjenspeile de ulike abonnentgruppenes kostnadsnivå på best mulig vis.
- Tydelig: Forskriften skal være lett å lese og håndheve, med et klart og forståelig språk uten uklare eller vanskelige formuleringer.
- Fleksibel: Forskriften viser til årlige budsjettvedtak for størrelsen på gebyrene, antall betalingsterminer og eventuell differensiering av gebyr.

Nesodden kommune imøteser høringssvar.

Nesodden kommune, 21. august 2025